

Vamos-toiminta vaikuttavuusnäkökul ma

Terhi Laine, VTT, johtaja, Vamos ja työllisyys, Diakonissalaitos

YEE-foorumi: Nuorten opinto- ja työelämävalmiuksien vahvistaminen osana lastensuojelun jälkihuoltoa ja kotoutumisen tukitoimia 10.5.2022 klo 12–16

Diakonissa-
laitos

Vamos

- Diakonissalaitoksen palvelu koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville 16-29-vuotiaille nuorille.
- Nuorelle nimitetään oma työntekijä, jolla on kokonaisvastuu nuoren tilanteesta ja hänen yksilöllisten tarpeidensa tunnistamisesta.
- Toimintamalli perustuu intensiiviseen ryhmä- ja yksilövalmennukseen, sekä nuoren tarvitsemien palveluiden kokoamiseen.

**Suomessa joka 10.
nuori on vaarassa
syrjäytyä.**

*Pandemia-aika lisäsi
nuorten ryhmän
kahtiajakautumista
entisestään.*

**Kohderyhmänä
koulutuksen ja
työelämän ulkopuolella
olevat nuoret.**

**Vamos kohderyhmään
kuuluvia noin
20 000**

Tavoitettu

15 000

**nuorta 14
vuodessa**

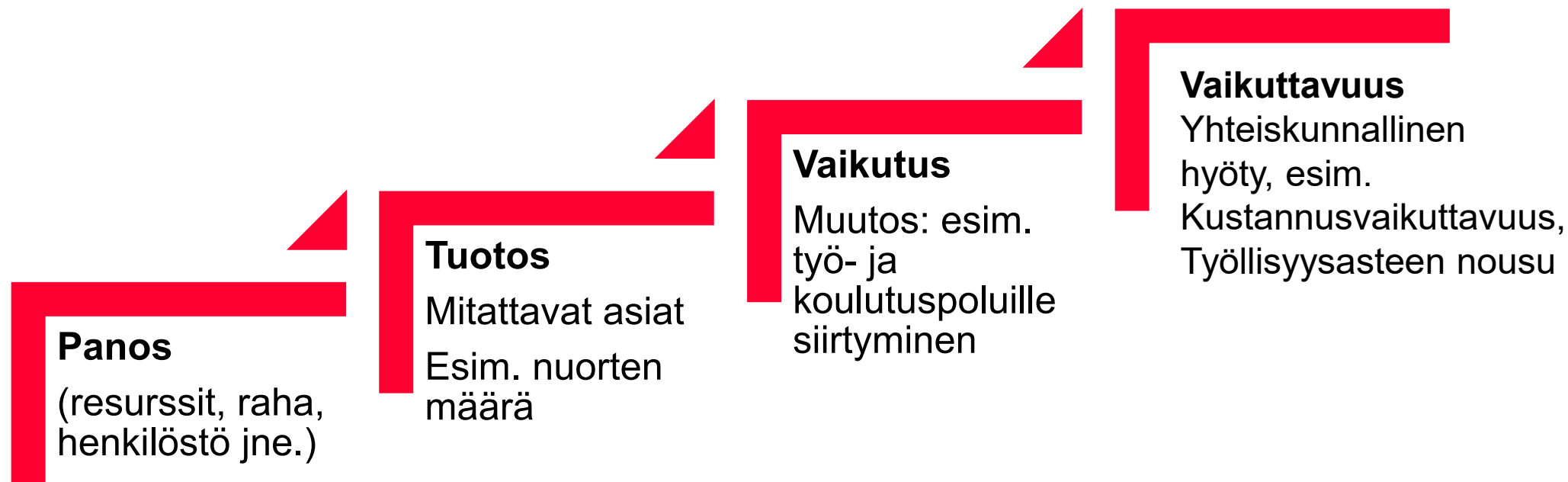
**Vuonna 2021
1882 nuorta**

**Yksikkö
11
paikka-
kunnalla**

iVAMOS!
Diakonissalaitos

Vaikuttavuusnäkökulma 1/2

Lähde soveltaen:

Kannattaako vaikuttavuutta yrittää mitata? - Sitra

Rohkeasti
ihmisarvon
puolesta

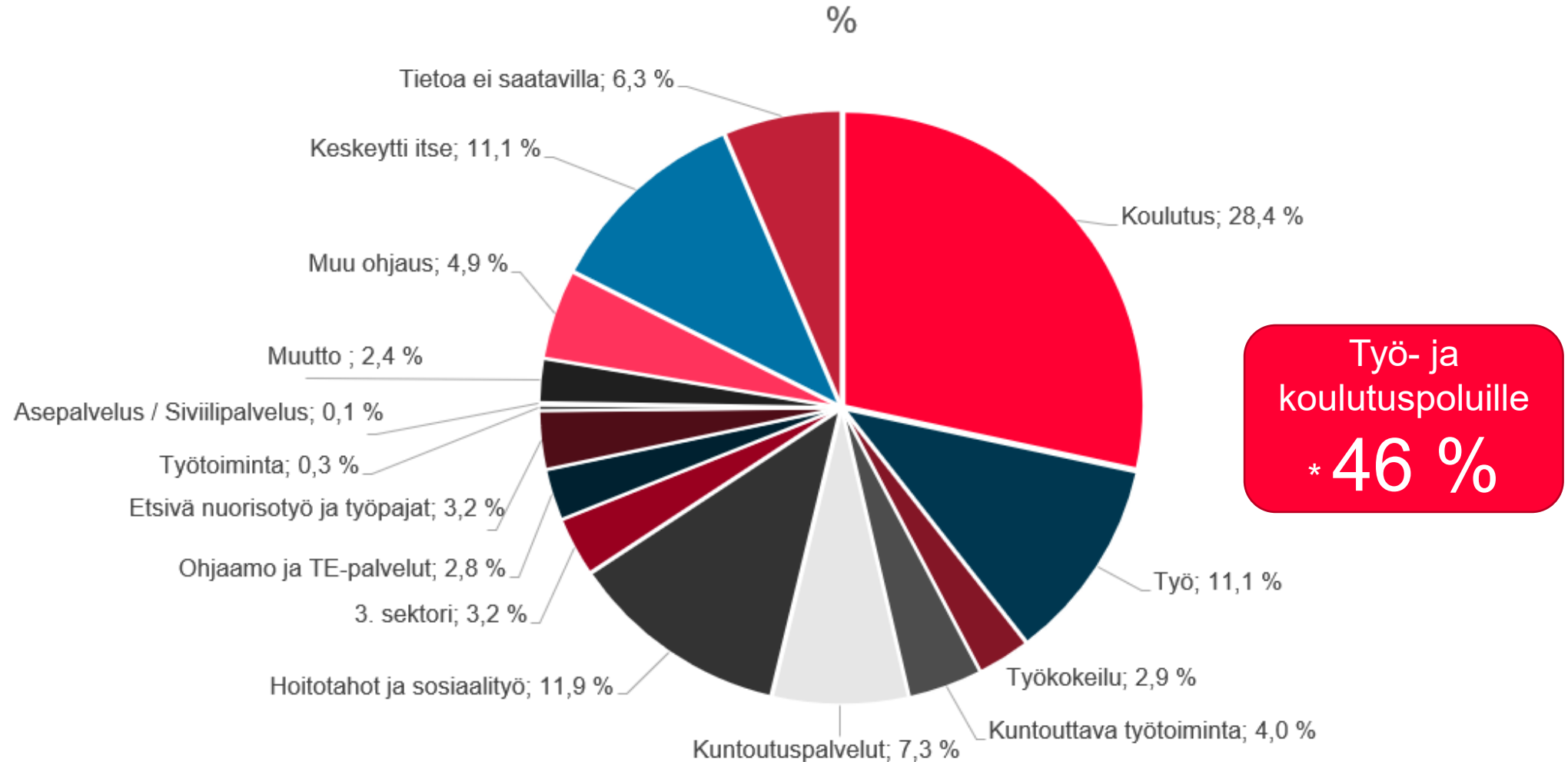

Vaikuttavuusnäkökulma 2/2

- **Mitä halutaan saada aikaan?/ Mikä on tavoite?**
- **Miten haluttua tulosta voidaan mitata? Mikä on muutos, joka halutaan saada aikaan?**
  - Valitse mittarit
  - Mittausajankohdat: intervention aloitus- ja päätepisteet.
  - Mikä on mekanismi/toimintatapa, joka tuottaa muutoksen?
- **Missä kontekstissa toiminta tapahtuu?**
  - Mitkä muut tekijät auttavat tavoitteen saavuttamisessa kuin valittu interventio?
  - Mitkä ovat muutokset, jotka saatiin aikaan, mutta joita ei tavoiteltu?

Ohjaustulokset 2021

Tulostähti

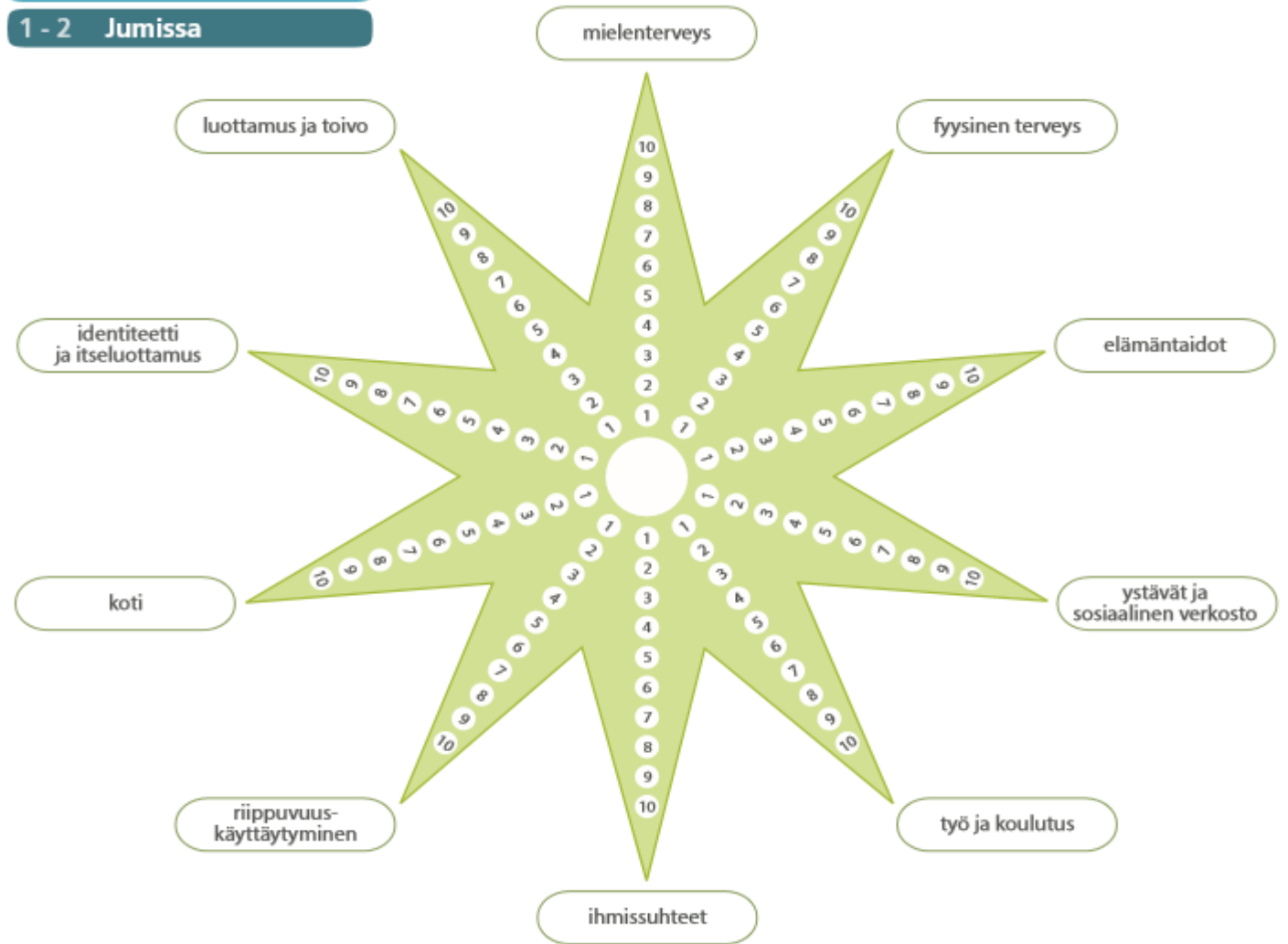
Tulostähti / Mielenterveyskuntoutujan toipumistähti on kuntoutumisen väline ja mittari, jolla kuntoutuja ja työntekijä yhdessä arvioivat tilanteen ja työstävät toipumissuunnitelmaa eteenpäin

Muutoksen matka

Avainkohdat

- Kohdassa 3 alat hyväksyä apua, mikä vahvistuu kohdassa 4
- Kohdassa 5 alat uskoa omaan toipumiseesi ja kohdassa 6 alat toimia sen aikaansaamiseksi
- Kohdassa 7 opit huolehtimaan itsestäsi ja kohdassa 8 kykenet hallitsemaan erilaisia haasteita ja tilanteita
- Kohdassa 10 kykenet huolehtimaan itsestäsi tarpeeksi hyvin etkä tarvitse enää ammattiapua

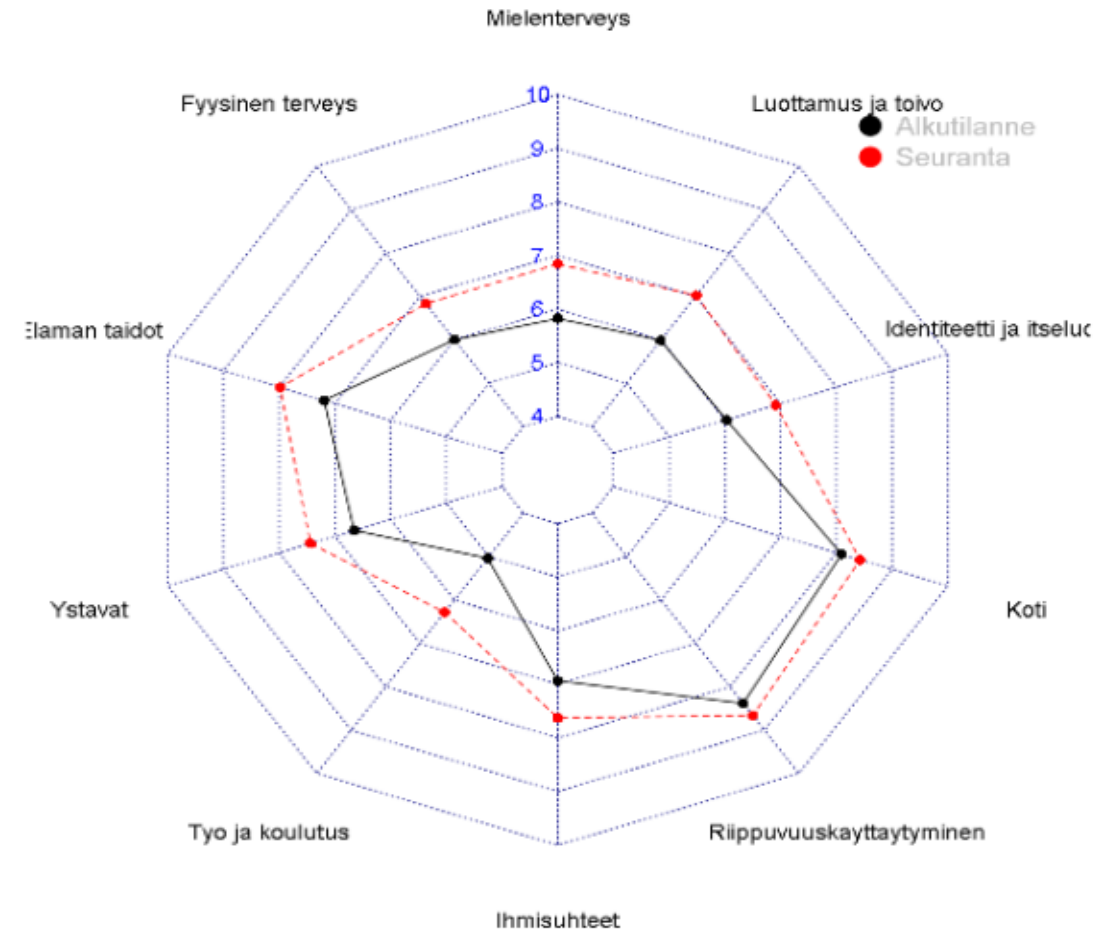
- 9 - 10 Itsenäinen
- 7 - 8 Minä osaan
- 5 - 6 Uskon ja kokeilen
- 3 - 4 Hyväksyn apua
- 1 - 2 Jumissa

Vamoksessa tapahtuu merkittävää hyvinvoinnin kohenemista kaikilla elämän alueilla 2021

Matalimmat lähtöarvot ja suurimmat muutokset alueilla:

- Työ ja koulutus +1,25
- Luottamus ja toivo +1,04
- Mielenterveys + 1,02
- **Muutoskeskiarvo + 0,79**

Toipumistähti Vamos 2021 N=311 Vamoksen asiakasta, joiden kanssa tehty vuoden aikana 2 tai useampia Tulostähti-arvioita. Analyysissä mukana ensimmäinen ja viimeinen arvio

iVAMOS!
Diakonissalaitos

Ronkeasti
ihmisarvon
puolesta

Vamos – tutkitusti vaikuttava

1. Hyöty yhteiskunnalle noin 10 miljoonaa euroa vuosittain lisääntyneinä tuloina ja vähentyneinä kustannuksina.
2. Vaikutusmekanismin avain on nuorten kohtaamisessa.
3. Vamos tavoittaa suuren määrän nuoria, jotka ovat työvoiman ulkopuolella.
4. Merkittävä osa Vamos-nuorista siirtyy koulutukseen.
5. Vamos vähentää nuorten pitkäaikaistyöttömyyttä.
6. Vamos vähentää toimeentulotuen saajien määrää.

[Tutkimus: Kiireetön kohtaaminen on vaikuttava keino saada nuoret takaisin koulu- ja työpoluille – Itla](#)

Vamos-nuortenpalvelun vaikuttavuustutkimus

Merikukka Marko
Hartman Maarja
Ristikari Tiina
Hilli Petri

Juutinen Aapo
Keski-Säntti Markus
Virtanen Petri

Yhteiskunnallinen hyöty euroina

- Yhden henkilön osalta työllisyys- tai koulutuspolulle pääsy merkitsee **5 000–7 000 euron** vuosittaista taloudellista hyötyä yhteiskunnalle lisääntyneinä tuloina ja vähentyneinä tulonsiirtoina ja muina kustannuksina.
- **Yli koko työuran** laskettuna ero on noin **240 000 euroa**.
- Kyseistä lukua voidaan verrata Vamoksen onnistuneesti läpikäyneiden henkilöiden lukumäärää vuosittain. Aineistoon (1575 nuorta) pohjautuen **vaikutukset olivat vähintään 9–11 miljoonaa euroa vuodessa**.

[Tutkimus: Kiireetön kohtaaminen on vaikuttava keino saada nuoret takaisin koulu- ja työpoluille – Itla](#)

Vaikutus- mekanismit

- Haastatellut nuoret kokivat, että **tärkeimmät Vamoksen vaikutusmekanismit kytkeytyivät kohtaamiseen, kiireettömyyteen, hyväksytyksi ja välitetyksi tulemiseen sekä pienin askelin etenemiseen ja tarpeen mukaan tarjolla olevaan tukeen.**
- Ryhmävalmennukseen osallistuneiden nuorten vastauksissa korostui Vamoksen merkitys **sosiaalisena yhteisönä.**
- Vamoksen rooli **turvallisena taukopaikkana ja satamana** on nuorille merkityksellinen.

A young woman with vibrant blue hair and a nose ring is smiling warmly as she hugs a person from behind. The person being hugged is wearing a red hoodie and has their face completely obscured by the hood. The woman is wearing a black leather jacket and a grey beanie. The background is a blurred outdoor setting with a body of water and trees.

Rohkeasti
ihmisarvon
puolesta

